

Veel gestelde vragen (FAQ) Gezondheidsmonitor Jeugd 2023

Algemeen.....	2
Wat houdt de Gezondheidsmonitor Jeugd precies in?	2
Waarom is de Gezondheidsmonitor Jeugd nodig?	2
Welke onderwerpen worden uitgevraagd?.....	2
Kan ik de vragenlijst inzien?	3
Zijn jongeren verplicht om de vragenlijst in te vullen?.....	3
Doen alle scholen aan dit onderzoek mee?	3
Twee jaar geleden (in 2021) is er ook al een Gezondheidsmonitor Jeugd uitgevoerd. Waarom wordt deze monitor nu alweer afgenomen?	3
Tijdsinvestering, logistiek & werkwijze	4
Hoe wordt het onderzoek uitgevoerd?	4
Wat wordt er verwacht van de school?	4
Kunnen de leerlingen de vragenlijst op hun smartphone invullen?.....	4
Waarom krijgen jongeren geen uitnodiging om de vragenlijst thuis invullen?	4
Resultaten.....	5
Wat gebeurt er met de resultaten van de Gezondheidsmonitor Jeugd?.....	5
Wat heeft de school er zelf aan?	5
Wat hebben leerlingen er zelf aan?.....	5
Worden jongeren op basis van de monitor uit de klas opgehaald door de GGD?.....	5
Privacy en gegevensbescherming	6
Hoe zit het met de privacy van leerlingen en de school?.....	6
Voldoet het onderzoek aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)?	6
Worden leerlingen en hun ouders zelf ook geïnformeerd over het onderzoek?	6
Afstemming en relatie met JGZ-onderzoek.....	7
Er worden door de JGZ al vragenlijsten afgenomen bij ons op school, waarom zijn er twee vragenlijsten en wat is het verschil?	7

Algemeen

Wat houdt de Gezondheidsmonitor Jeugd precies in?

De Gezondheidsmonitor Jeugd is een grootschalig onderzoek met als doel inzicht te krijgen in de gezondheidssituatie van jongeren. De Gezondheidsmonitor Jeugd wordt landelijk op het regulier voortgezet onderwijs (RVO) afgenomen. In Limburg wordt de Gezondheidsmonitor Jeugd daarnaast ook op het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) en praktijkonderwijs (PRO) uitgevoerd. Het onderzoek wordt normaliter elke 4 jaar uitgevoerd. In 2021 is er een extra meting geweest vanwege de coronacrisis, met als doel de impact van de coronacrisis op jongeren in kaart te brengen. De laatste reguliere meting was in 2019.

We vragen medewerking voor de afname van een vragenlijst bij alle leerlingen uit klas 2 en 4 van RVO scholen en leerlingen van alle leerjaren van VSO en PRO scholen. Zij vullen tijdens een lesuur een vragenlijst in via internet. Een docent begeleidt de afname van het onderzoek. De afname vindt plaats in het najaar (sept-okt-nov 2023), de school kiest zelf een geschikt moment in die periode. Na afloop ontvangt uw school een op maat gemaakt schoolprofiel met hierin de belangrijkste uitkomsten en trends (begin / medio 2024).

Waarom is de Gezondheidsmonitor Jeugd nodig?

De Nederlandse gemeenten hebben de wettelijke taak de gezondheidstoestand van de jeugd te monitoren (periodiek verzamelen van gegevens). Deze taak wordt door de GGD uitgevoerd. Door middel van de Gezondheidsmonitor Jeugd krijgen we inzicht in hoe jongeren hun gezondheid ervaren en beoordelen. Het geeft inzicht in belangrijke onderwerpen zoals geluk, eenzaamheid, stress en vertrouwen. En leefstijl thema's zoals bewegen en alcoholgebruik. In 2021 lag de focus daarnaast op de mogelijke effecten van de coronacrisis op jongeren. In de tijd is het mogelijk om te kijken naar ontwikkelingen en trends. Met de resultaten van het onderzoek wordt landelijk en lokaal beleid ontwikkeld om de gezondheid en leefstijl van leerlingen te bevorderen.

Welke onderwerpen worden uitgevraagd?

We stellen vragen over verschillende onderwerpen op het gebied van gezondheid en leefstijl, zoals ervaren gezondheid, stress, pesten en middelengebruik. Twee nieuwe landelijke onderwerpen zijn schoolbeleving en prestatiedruk. Er zijn ook vragen opgenomen in het kader van OKO; Opgroeien in een Kansrijke Omgeving. Dit is een project dat in enkele van de Noord-Limburgse gemeenten wordt uitgevoerd. Het gaat hierbij om verdiepende vragen over onderwerpen als schoolbeleving, middelengebruik, de relatie met ouders en vrijetijdsbesteding. De docenten krijgen de vragenlijst vooraf ter inzage zodat ze weten welke onderwerpen aan bod komen.

Kan ik de vragenlijst inzien?

Ja dat kan. Op het regulier voortgezet onderwijs maken wij gebruik van een uitgebreide vragenlijst. Op het voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs hanteren wij een verkorte en versimpelde vragenlijst.

Zijn jongeren verplicht om de vragenlijst in te vullen?

Nee, deelname aan de Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 is geheel vrijwillig. Alle ouders/verzorgers én leerlingen worden vooraf geïnformeerd over het onderzoek. Wilt u niet dat uw zoon of dochter meedoet aan de Gezondheidsmonitor Jeugd 2023? Dan kunt u dit doorgeven aan de school zonder dat u hiervoor een reden hoeft op te geven. Ook als een leerling zelf niet mee wil doen, dan kunnen zij dit (ter plekke) aangeven. Ze mogen op ieder moment stoppen met invullen zonder dat ze daarvoor een reden op hoeven te geven. De school zorgt ervoor dat jongeren die niet meedoen een vervangende activiteit aangeboden krijgen, bijvoorbeeld huiswerk maken.

Voor de betrouwbaarheid van het onderzoek is het echter belangrijk dat zoveel mogelijk jongeren (en dus scholen) meedoen aan het onderzoek. Hoe meer scholen meedoen, hoe beter het beeld is dat de GGD, de gemeenten en de overheid krijgen van de jeugd. Het klassikaal invullen van een vragenlijst stimuleert het invullen en verhoogt de respons!

Doen alle scholen aan dit onderzoek mee?

Alle middelbare scholen in Limburg worden gevraagd mee te doen. Om betrouwbare informatie te verzamelen over de gezondheid van de jeugd is het belangrijk dat zoveel mogelijk jongeren (en dus scholen) meedoen. Wanneer (vrijwel) alle scholen meedoen kunnen we ook cijfers op gemeentenniveau analyseren. Dit is belangrijk voor het lokale gezondheidsbeleid. Hoe meer scholen meedoen, hoe beter het beeld is dat lokale en landelijke bestuurders krijgen van de jeugd. En hoe gericht er beleid kan worden gemaakt. Alle leerlingen die meedoen aan het onderzoek en hun ouders krijgen via de school hierover vooraf persoonlijk bericht.

Twee jaar geleden (in 2021) is er ook al een Gezondheidsmonitor Jeugd uitgevoerd.

Waarom wordt deze monitor nu alweer afgenomen?

In 2021 ging het om een extra afname van de Gezondheidsmonitor Jeugd, waarbij we wilden onderzoeken hoe de gezondheid van jongeren door de coronacrisis was veranderd en waar jongeren eventueel extra behoefte aan hadden. Dit was destijds in opdracht van en werd gefinancierd door het ministerie van VWS. Dit keer betreft het een reguliere Gezondheidsmonitor Jeugd, welke elke vier jaar plaatsvindt.

Tijdsinvestering, logistiek & werkwijze

Hoe wordt het onderzoek uitgevoerd?

Alle leerlingen uit klas 2 en 4 op een deelnemende RVO school en leerlingen van alle leerjaren op een deelnemende VSO of PRO school worden gevraagd mee te doen aan dit onderzoek.

In het gehele land vindt de afname van het onderzoek plaats in de periode september tot en met november van het schooljaar 2023-2024. De school kan binnen deze periode zelf de afname inplannen, één lesuur per klas. Vooraf worden leerlingen en ouders middels een (digitale) brief geïnformeerd.

Tijdens dit lesuur vullen de leerlingen een digitale vragenlijst in via internet. De vragenlijst kan worden ingevuld op een computer, tablet, laptop of telefoon. Leerlingen hoeven niet in te loggen met een code, maar elke leerling gaat naar de website van het onderzoek en kan direct starten met invullen. De antwoorden van de leerlingen worden strikt vertrouwelijk behandeld en verwerkt. Leerlingen worden niet gevraagd naar hun naam of andere persoonsgegevens.

Wat wordt er verwacht van de school?

- **Voorafgaand aan het onderzoek ouders en leerlingen digitaal of per brief informeren.** Deze informatie ontvangen scholen van ons na de zomervakantie, en wordt vervolgens gedeeld met leerlingen en ouders.
- **Eén lesuur per klas in te roosteren** (bijvoorbeeld tijdens het mentoruur) in de periode tussen eind september en 26 november, waarbij de leerlingen de beschikking hebben over een computer, laptop, tablet (of telefoon) met internet.
- **Dat er een docent is die bij de afname in de klas aanwezig is en leerlingen een korte instructie geeft.** De docent ontvangt hiervoor vooraf duidelijke instructies.

Kunnen de leerlingen de vragenlijst op hun smartphone invullen?

Het is mogelijk de vragenlijst in te vullen via de smartphone, maar de vragen zijn beter leesbaar op het scherm van een computer, laptop of tablet.

Waarom krijgen jongeren geen uitnodiging om de vragenlijst thuis invullen?

We hanteren met alle GGD'en dezelfde werkwijze, waarbij bewust is gekozen voor de afname van een vragenlijst op middelbare scholen. Het is bekend dat meer jongeren de vragenlijst invullen als dit gezamenlijk op school wordt gedaan in de klas dan wanneer ze dat thuis moeten doen. Het geeft dus een betere respons. Ook voorkomen we zo dat ouders "meekijken" bij het invullen, we willen echt dat jongeren 100% eerlijk kunnen zijn, ook op gevoelige onderwerpen zoals alcohol, roken, drugs en seksualiteit. Het is daarom niet mogelijk de vragenlijst thuis in te vullen.

Resultaten

Wat gebeurt er met de resultaten van de Gezondheidsmonitor Jeugd?

GGD'en en het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) verwerken de verzamelde gegevens. Het RIVM publiceert de gegevens op www.vzinfo.nl. De GGD Limburg-Noord rapporteert de cijfers in rapporten en via de website www.ggdlimburgnoord.nl/kennisplein. Gemeenten, het ministerie van VWS en andere organisaties gebruiken de resultaten voor de ontwikkeling en bijsturing van hun beleid om de gezondheid en het welzijn van jongeren te verbeteren.

De deelnemende scholen en gemeenten ontvangen van de GGD een rapportage (schoolprofiel / gemeenteprofiel) met daarin hun school-/gemeente-specifieke resultaten, mits er voldoende leerlingen hebben meegedaan. Met deze rapportage krijgen zij een indruk van de leefstijl en gezondheid van de jeugd en de factoren die daarop van invloed zijn. De school is eigenaar van de schoolrapportage en bepaalt zelf of andere organisaties de gegevens mogen zien.

Wat heeft de school er zelf aan?

Na afloop ontvangt de school van ons een schoolprofiel, dat we ook persoonlijk komen toelichten op de betreffende school. We streven ernaar dit gereed te hebben begin / medio 2024. De resultaten gaan over bijvoorbeeld psychische gezondheid, eenzaamheid, stress en lichaamsbeweging. Deze resultaten kunnen gebruikt worden als input voor het schoolgezondheidsbeleid.

Andere argumenten:

- De GGD gaat met de resultaten van de Gezondheidsmonitor Jeugd in gesprek met gemeenten. Als uw school ergens knelpunten ervaart, is dit een goede manier om met gemeenten in gesprek te gaan.
- Ook regionaal levert het onderzoek data op, het biedt dus handvatten voor lokaal en regionaal gezondheidsbeleid. Met als doel gezondheidswinst voor jongeren.

Wat hebben leerlingen er zelf aan?

Het invullen van de vragenlijst kan jongeren zelf aan het denken zetten over een gezonde leefstijl. Leerlingen die meer willen weten over hun gezondheid of vragen hebben, worden op het eind van de vragenlijst doorverwezen naar websites met goede en betrouwbare informatie.

De monitor wordt uitgevoerd om scholen en gemeenten inzicht te geven in hoe het gaat met jongeren, om gezondheidsbeleid te kunnen ontwikkelen. Met gezondheidswinst voor jongeren als doel.

Worden jongeren op basis van de monitor uit de klas opgehaald door de GGD?

Nee, niet op basis van dit onderzoek. De Gezondheidsmonitor Jeugd is bedoeld om uitspraken te doen over groepen jongeren (bijv. alle jongeren op het vmbo) en om dit te vergelijken met landelijke cijfers. Er worden op basis van de monitor geen uitspraken gedaan op individueel niveau. Naast de Gezondheidsmonitor Jeugd is de GGD echter ook actief met screenings van de

jeugdgezondheidszorg op het voortgezet onderwijs. Deze screenings maken gebruik van vragenlijsten die gericht zijn op individuele zorg en ondersteuning, waarna soms een gesprek met de doktersassistente of jeugdverpleegkundige volgt. *Zie ook: Afstemming en relatie met JGZ-onderzoek op pagina 7.*

Privacy en gegevensbescherming

Hoe zit het met de privacy van leerlingen en de school?

Bij het onderzoek is de privacy van leerlingen gewaarborgd. Leerlingen hoeven niet in te loggen maar vullen de vragenlijst in via een algemene link. Deze link is uniek voor elke school, op die manier weten we op welke school de vragenlijst is ingevuld. Dit moeten we weten om de gegevens op schoolniveau te kunnen rapporteren. In de vragenlijst zelf wordt niet gevraagd naar naam, geboortedatum, adres of BSN-nummer. De GGD vraagt alleen naar de eerste 4 cijfers van de postcode, zodat de gegevens op gemeenteniveau geanalyseerd kunnen worden. We kijken daarbij heel zorgvuldig of de resultaten die openbaar gepubliceerd worden, niet herleidbaar zijn tot individuen of een school. De schoolprofielen die worden opgemaakt, zetten wij niet op onze website en zullen wij ook niet aan derden doorsturen. De school is eigenaar van het schoolprofiel en bepaalt zelf of andere organisaties de gegevens mogen inzien. In onze leest u hoe de GGD de privacy van de leerlingen waarborgt.

Voldoet het onderzoek aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)?

Uiteraard voeren wij dit onderzoek uit conform de AVG wet- en regelgeving. In dit onderzoek wordt door de partijen gezorgd dat er voldoende beveiligingsmaatregelen worden genomen om gegevens te beveiligen tegen verlies en tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking. Bijvoorbeeld door het gebruik van een beveiligde website waar de jongeren hun vragenlijst invullen.

Worden leerlingen en hun ouders zelf ook geïnformeerd over het onderzoek?

Ja, de GGD stelt een mail op voor ouders en leerlingen met daarin alle informatie over het onderzoek. Deze mails kan de school aan het begin van het nieuwe schooljaar versturen naar ouders en leerlingen. U hoeft dus geen e-mailadressen aan de GGD aan te leveren. Dat mag ook niet volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) (privacywetgeving).

Afstemming en relatie met JGZ-onderzoek

Er worden door de JGZ al vragenlijsten afgenomen bij ons op school, waarom zijn er twee vragenlijsten en wat is het verschil?

De JGZ (Jeugdgezondheidszorg) neemt op school inderdaad ook een digitale vragenlijst af als voorbereiding op het individuele contactmoment met de leerlingen. Dit wordt afgenomen in de klassen 2 en 4. Dit gezondheidsonderzoek JGZ heeft een ander doel, namelijk individuele zorg. Leerlingen die hulp nodig hebben of behoefte hebben aan een gesprek kunnen bij (collega's van) de JGZ terecht. Dit instrument is minder geschikt voor monitoring en collectieve preventie. De landelijk geharmoniseerde Gezondheidsmonitor Jeugd wordt, in opdracht van het ministerie van VWS, uitgevoerd door alle 25 GGD'en onder leerlingen van klas 2 en 4 van het regulier voortgezet onderwijs en in Limburg ook onder leerlingen van alle leerjaren op het voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs. Het is een grootschalig onderzoek dat landelijk zoveel mogelijk op dezelfde wijze en in dezelfde periode wordt uitgevoerd. De Gezondheidsmonitor Jeugd biedt informatie op groepsniveau. Jongeren hoeven hun antwoorden niet te delen en antwoorden zijn niet door anderen in te zien. Wanneer uw school eerder heeft meegedaan aan de 4-jaarlijkse Gezondheidsmonitor Jeugd is het mogelijk om trends en ontwikkelingen in de gezondheid, leefstijl en welzijn van leerlingen te signaleren in de tijd. Voordeel van gelijktijdige afname in het hele land is dat er landelijke referentiecijfers komen, zodat de school- en regioresultaten nu ook kunnen worden gespiegeld aan landelijke resultaten. Integratie van beide vragenlijsten tot één vragenlijst is niet mogelijk, omdat de JGZ-vragenlijst niet anoniem kan worden afgenomen én omdat de vraagstellingen in de JGZ-vragenlijsten een ander doel beogen dan monitoring en daarmee niet vergelijkbaar zijn.

In onderstaand overzicht zijn de verschillen tussen beide onderzoeken samengevat:

Gezondheidsonderzoek JGZ

- **Middel:** Vragenlijst en gesprek
- **Doel:** op individueel niveau de gezondheidssituatie in kaart brengen met als doel de jongere waar nodig te ondersteunen
- **Frequentie:** 2x gedurende middelbare schooltijd. De jongeren komen gepaseerd aan de beurt, verspreid over het schooljaar
- **Resultaten:** op persoonsniveau
- **Terugkoppeling:** op individueel niveau aan de jongere en waar gewenst aan ouders.
- **Regie:** afstemming onderzoek op regionaal niveau

Gezondheidsmonitor Jeugd

- **Middel:** Vragenlijst en gesprek
- **Doel:** op individueel niveau de gezondheidssituatie in kaart brengen met als doel de jongere waar nodig te ondersteunen
- **Frequentie:** 2x gedurende middelbare schooltijd. De jongeren komen gepaseerd aan de beurt, verspreid over het schooljaar
- **Resultaten:** op persoonsniveau
- **Terugkoppeling:** op individueel niveau aan de jongere en waar gewenst aan ouders.
- **Regie:** afstemming onderzoek op regionaal niveau